

Egy szotyolaárus monológja:

Ez jóval azután történt, hogy Czirmos vattacukrot árult a strandon, már nem a nagymellű, nyálcsorgatós dolgozott a büfében, hanem az utódja,

a Szoláriumbuzi Ancsa. Akkor kattant be a Pista, a Kiscsücsök. Azt senki nem gondolta volna, hogy be fog kattanni, de persze utólag senki nem lepődött meg. Csinálta

78 Toroczky András

MINT A DELFINEK

akkor már régóta a stikljeit. A főnök a Vízumnél (Jenő, Komáromi Jenci) mindig elnézte neki. Például mikor a medencebálban berúgott, de annyira, hogy eladta a svédeknek a lányöltöző bádogtetejét. Vagy mikor saját zsebre nyitott a csónakázótónál a kisszigeten egy nudista paradicsomot hollandoknak. De rendszeresen előfordult az is, hogy elfelejtette feltölteni a nagymedencét vízzel, mert szolgálatban elaludt.

A főnök apja ugyanis, az öreg Komáromi, Komáromi János, aki református lelkészként szolgált a kotordi református templomban, gyerekkori jó barátja volt Nagycsücsöknek. Mindketten a kotordi Testvériség SE vízilabdásai voltak szép eredményekkel. Voltak..., valamikor. Nagycsücsök mellesleg pék volt. Nem túl jó pék, de azért pék. És elég gazdag pék. Úgy nézett ki, mint egy nagy bajuszú rozmár. Nem véletlen, hogy Kiscsücsök egyszer azt álmodta, hogy a család ősei rozmárok voltak. Ő valahogy kilógott a családból, nem volt rozmár-alkat. Inkább hiéna, ha már Afrikánál maradunk.

Komáromi Jenő még azt is elnézte, a barátság miatt, semmi másért, hogy Kiscsücsök nem tud úszni. Sőt, kerülte a vizet, ha tehette. Víziszonya volt. Ígérte mindig, hogy megtanul, de valahogy ez elmaradt. Azért többször szóba jött, felmerült, hogy úgy mondjam. De hát azt is ígérte, hogy nem iszik, aztán mégis.

Sok feladata volt. Ellenőrizni a WC-ben van-e papír. Faleveleket kiszedni. Békákat, siklókat távol tartani a fürdőzőktől. Ha valamilyen csap nem működik, szólni valakinek, aki meg tudja csinálni. Röplabdahálót kifeszíteni. Mindenkire rászólni, hogy nincs ugrálás. Használt övszereket összeszedni a kabinokból. Öregek medencéjéből, ha kellett, a szart kihalászni. Kaszás Józsit elzavarni, vagy segíteni neki megkötözni a tejeszacskóját, amit úszónadrágként használt.

Elvileg az ő feladata lett volna tanítani a gyerekeket is. De hamar kiderült persze, hogy ez veszélyes volna, még a kacsausztatónak csúfolt gyerekmedencében is. Kiscsücsök megoldotta azért: Éva, a másik úszómester, a gyönyörű, formás testű Éva, aki tudott és akart is úszni, a tornatanár Éva, akinek megyei versenyeken helyezései voltak két számban is (pillangó és

hát), a kegyetlenül szép arcú Éva..., a hátán gyerekenyér nagyságú pillan-
gótetoválással.... Éva!, szóval hamar kiderült, hogy Éva apja lépni nem tud
pálinka nélkül. Csücsöknek, az öreg Csücsöknek meg rengeteg szilvafája volt.
Csináltak is minden évben jó kis kerítésszagatót.

Kicscsücsök eleinte utálta szedni. Gyűlölte a sok hajlongást, 79
elhessegetni a legyeket a már majdnem rothadt gyümölcsről, ami már
szinte cefre volt. Aztán ő is rákapott az ízére. Akkor már nem volt bűdös.
Később rettenetesen szomorú lett, mikor Éva apjának, az Asztalos Sanyinak,
akinek ez az „asztalos” nem a neve (amúgy vasutas), hanem foglalkozása
volt, de ráragadt, szóval az Asztalosnak, oda kellett adni fél évente
tíz litert. Ugyanakkor, mivel az állása forgott kockán, megtette, végül
is örült, hogy nem neki kell tartani a tanfolyamokat. Rettegetett a
nedvességtől, meg a fertőzésektől. Így a medencétől távol, a biztos
árnyékban nézhette Évát a szikrázó napsütésben. Évát, a kleopátra
hajú Évát, Évát!, a kegyetlen szép Évát, Évát!, a bikinis, feszes combú,
tökéletes Évát, a formás Évát, az édes húsút. Évát!

Éva kicsit sántított. Azóta sántított, mióta egyszer megpróbált
megállítani egy részegyet, aki azt hitte, fel van töltve a kettőhuszas
(de sajnos Kicscsücsök elaludt) és fejest akart ugrani bele. Éva elbotlott
a slagban és beverte a fejét a kettőhuszas rajtkőjébe. Csoda, hogy nem
lett komoly baja. A szerencsétlen flótásnak sajnos lett baja: meghalt,
mivel nem volt feltöltve a kettőhuszas.

Így hát Éva sántított, sántikált, de nem annyira, mint a zene-
iskola igazgatónője, vagy a francia-magyar szakos másik, akit „rol-
ler”-nek becéztek a diákjai, és nem is annyira, mint a fogorvos asszisz-
tensnője, a kutyabuzi, mogorva Kissánya.

És – ha már itt tartunk – nem is annyira, mint az a lány, mi is a
neve szerencsétlennek, aki még általános iskolában egy március 15-i
ünnepségen kiállt az ünneplő kotordiak elé, hogy elszavalja a *Nemzetőrdalt*
Arany Jánostól, amit aztán a tőle jobbra lévő fúvószenekarnak is el is kellett
volna játszania, viszont egy szó nem sok, annyi sem jutott eszébe szerencsét-
len lánynak. Óráknak tűnő percekig állt ott a szeles, márciusi, szemerkélő
esős időben az egyre türelmetlenebb kotordiak előtt, akik a vesztés szabad-
ságharcra jöttek emlékezni, sírni, vagy csak megmutatni magukat a városve-
zetésnek. Szerencsétlen csak állt, csak állt a pódiumon, mint a huszárok
állhattak Világosnál, nézte a lakótelepi házakat, a csattogó magyar zászlókat,
a tőle jobbra lévő, egyenruhás tűzoltókat, a kottaállványokat és kottákat.
Aztán záróizmai nem bírták tovább, ő is elvesztette a forradalmat. Vesztere
az esetnek volt hangja is, tanúja is. Nevetést hallott, előbb halk vihogást,
visszafojtott kuncogást, aztán egyre hangosabb, öblösebb, üvöltő, horkoló,
krákogó röhögést. Ettől nagyon megijedt szegény, jobbra rántotta fejét, hogy

kezdjen már bele a zenekar, szólaljon meg a Süveegemen nemzeti szín rő-
ózsza. De a túzoltózenekar is röhögött. Dólt a hahotázástól az egész város.
A lakótelep házai visszhangozták. A lány aztán úgy is maradt egész életében,
80 jobbra fordulva. Ha előre megy, is oldalaz. Egyszer kamion elé vetette
magát, azóta lett sánta szegény. Jobban járt volna, ha a folyton az
utcán strázsáló Kamionos Gizi, a város kurvája nem menti meg az
életét. Csak kicsit kapta el a kamion. Azt már nem tudom, hogy a Zeller Gyula,
vagy a Ragyás Joe ült-e a volánnál. Azóta az oldalazáshoz jött a sántítás.

Na, de hol tartottam? Ja, igen. Éva tehát sántított. Nem, Éva, csak ki-
csit sántított, meg nem is sokáig. De akkor épp igen. Kiscsücsök felajánlotta,
hogy megmasszírozza, de Éva megfenyegette, hogy megöli, ha a közelébe
mer jönni.

Kiscsücsök szerette nézni a tuják takarásában, ahogy Éva úszik.
Miközben ő a slagot tartotta. Miközben eresztette a vizet a tujákra, befogva
hüvelykjével a cső végét. Néha azt kívánta, bárcsak ő lenne a slag. Néha azt
kívánta, bárcsak ő lenne a víz. Néha pedig azt, bárcsak ő lenne Éva hüvelyk-
ujja. De ennek már nem volt semmi értelme.

Néha azt is kívánta, hogy bárcsak ő is tudna úszni és ha már lúd, le-
gyen kövér: mondjuk pillangóban. És akkor egymás mellett. Zárás után.
Ők ketten. A nagymedencében. Mint a delfinek. A delfinek pillangóban úsz-
nak, úgy képzelte. Nem úszhatnak másban. Hiszen halak, nincs kezük – okos-
kodott magában Kiscsücsök, de érezte ő is, hogy ingoványos területre tévedt
a fantáziálás közben, ezért váltott: elképzelte, hogy lehetnének szinkronú-
szók is. Valami szép, komoly zenére. Kiscsücsök szerette a szinkronúszókat
és a szép, komoly zenét. Elismerte mindkettőt. A gyerekmedencében gyakran
ő is próbálgatta a VHS-kazettákra felvett olimpiai közvetítések rojtosra bá-
mult gyakorlatait. Megtanulnának egy meggyőző duettet, orrukon csipesszel
forognának, emelések, drámai arckifejezés, minden. Tökéletes lenne. Min-
denki szeretné őket. Kotordpata első vegyes szinkronúszói. Talán a világ első
vegyes szinkronúszói.

Ha becsukom a szemem, Kiscsücsök így van meg: ahogyan áll papucs-
ban a tuják takarásában és nézi Évát, slaggal a kezében.

Talán akkor is nézte. Akkor, mikor bekattant. Volt, aki a hideg frontra
fogta, mások a meleg frontot hibáztatták. Akadtak, akik szerint akkor nem
is volt front az egész Kárpát-medencében, frontmentes nap volt. Megint
mások állították, hogy ha lett is volna front, az sem befolyásolja az esemé-
nyeket, ha valaki be akar kattanni, akkor bekattan. De ezekkel is voltak, akik
vítába szálltak, szemükben a szent meggyőződés soha ki nem hunyó lángjával
állították, hogy nem azon áll vagy bukik, hogy van-e front, hanem aki be akar
kattanni, az bekattan. A frontra esküdők a hajukat tépték hallgatva a vesze-
kedést, mivel átlátták, hogy az utóbbi két csoport valójában egy volt, hiszen

ugyanazt állították. Azonban ezt csak ők látták így, a frontra nem esküdők ragaszkodtak ahhoz, hogy attól még, hogy lényegében ugyanazt mondják, nem mondják ugyanazt.

Abban azonban mind megegyeztek, és én is aláírom, mert többször tanúja voltam, a két szememmel láttam, hogy Kiscsücsök ál- 81
landóan bámulta a lányt. Egész műszak alatt. Aztán hazafelé menet is (egy utcában laktak). Pár méterrel lemaradva követte a lányt. Az utcájukban csak nézte a nedves pelyheket arányos testén, amelyen kacagott a napfény, a barna bőrét, testének hajlatait, domborulatait, úszás után is tökéletes sminkjét, tökéletes alakját. Combját, csípőjét, formás tomporát. Szóval Évát, a gyönyörű Évát.

Csak nézte ahogyan úszik a fiatal nő. Karcsapásait, lábtempóját. Aztán ahogyan így nézte, egy lusta augusztusi délután, egyszer csak hátra ment a férfiöltöző kabinos szekrényéhez, elővette a légpuskáját, amit ott tartott az éjszakai fürdőzők elzavarása végett, puskával a kézben kísértelt az öregek medencéjéhez, amit meleg medencéjének is csúfoltak és módszeresen túsul ejtette az Erzsébet gyógyfürdő vendégeit. Mindenekelőtt rátartotta a puskát az egyik Koszta gyerek fejére, aki épp bele próbált szarni a vízbe, ahogy szokása volt akkoriban egyébként. De nem haragból tette ezt Kiscsücsök, pusztán véletlenül ő ült legközelebb a lépcsőhöz, nem is tudta, hogy a srác, mire készül, csak később Tunk Anti bácsi mesélte nekem is, aki már délelőtt óta ott ázott a családjával.

– Azonnal hagyd abba és szólj a haverodnak, hogy mindenkit tereljen ide, különben lelőlek, mint egy kutyát.

Tunk Anti bácsi és családja nagyon megijedt és a Koszta gyerek is. Be is terelte mindegyiket az öregek medencéjébe, csak a Kaszperszky fia emberkedett, annak kellett Kiscsücsöknek eltörnnie az orrát a légpuska agyával.

De nem csak a vendégeket terelte be a kis Koszta a meleg medencéjébe. El kell ismerni, Kiscsücsök leleményes volt a túszejtésben, mintha egész életében erre készült volna. Sikertelt a sápadt arcú kasszást és a soláriumbuzi Ancsát, a büfést is. A telefon zsinórját is elvágta, ahogy egy filmben látta. Évát azonban a nagy túszejtésben szem elől tévesztette, arra már nem volt gondja.

Nem lehet hibáztatni, mindenre nem figyelhet az ember, főleg, ha be van kattanva. Meg aztán gyakran megesik, hogy a nagy küzdelemben, hogy célba érjen az ember, útközben épp a célt felejt el, aztán, mikor odaérünk, már magunk se tudjuk, mit keresünk ott. Mire is volt jó ez a túszejtés, mit akart elérni? Az egész délutáni fürdőző közönség szenvedjen, csak azért mert ő dugni akar?

Elég lett volna magát Évát megfenyegetni, a kabinháza terelni. Ezt később senki sem tudta megmagyarázni, pedig próbálták, képzelheted. Kiscsücsök anyja járhat talán a legközelebb a megoldáshoz, hogy Kiscsücsök szégyellős volt világ életében, meg nem szerette, ha zavarják.

82 Akár így-akár úgy, Évára figyelhetett volna. Merthogy mire mindenkit a medencébe terelt, a lány a formás testével bizony biciklire pattant és a sánta lábával eltekert a rendőrkapitányságig. Igaz, nem kellett sokat tekernie, mert a rendőrkapitányság a szomszédban volt. Hamar ki is jött a rendőrség két Ladával. Végül Kiscsücsköt egy szolnoki mesterlövész szedte le a Reumatológia tetejéről. Lábon lőtte. Most szabadul. Így volt ez elrendelve.

Éva persze felmondott rögtön, és a Dunántúlon vállalt munkát. Gyászruha-kereskedést nyitott Siófokon. Megértem, habár hozzáteszem, ilyesmi Kotordpatán nemigen fordult még elő, nem is igen fog egyhamar.

